

Voorzitter,

U heeft de afgelopen week de nodige sleutels in ontvangst genomen. Sleutels van vele mensen die hier vandaag aanwezig zijn, die zich zorgen maken over hun toekomst. Ik wil daar enkele sleutels aan toevoegen namens de VVD- fractie. Volgens de media heeft de VVD namelijk vandaag “de sleutel in handen” in dit debat. En daar is onze fractie het niet mee eens. Ieder statenlid in deze zaal heeft immers de verantwoordelijkheid om vandaag realistische en haalbare besluiten te nemen over de voorliggende stukken. Ik draag de verantwoordelijkheid om dat te bewaken via deze symbolische sleutels dan ook graag aan u over.

Voorzitter, Brabant is koploper op vele terreinen. We huisvesten bijvoorbeeld internationaal bekende bedrijven, sporters en scholen, hebben een bloeiende economie en bieden waar het kan proeftuinen aan voor innovaties.

Met zoveel ambitie in de genen is het niet vreemd dat ook nu Brabant voorop loopt bij het maken van een omgevingsverordening. Als VVD vinden wij het getuigen van daadkracht, om al ruim voordat het wettelijk verplicht is aan de slag te gaan en bestaande regels samen te voegen en waar mogelijk zelfs te versimpelen.

Op die manier is het mogelijk in de praktijk ervaring op te doen, voordat de wettelijk verplichte omgevingsverordening wordt gemaakt, waarin ook nog allerlei nieuwe wettelijke instrumenten moeten worden opgenomen.

Compliment aan de betreffende gedeputeerde en het ambtelijke ondersteuningsteam voor het doorlopen traject en het verwerken van de zienswijzen en verbeteringsuggesties die ze hebben gekregen.

Gelukkig is de interim omgevingsverordening niet alleen een bundeltje “bestaande regels met een stiekje erom” geworden. De VVD is blij dat het college bijvoorbeeld ook een aantal kernbegrippen uit de omgevingsvisie heeft opgenomen in de voorliggende omgevingsverordening. Maar voor termen als “meerwaardecreatie”, “lagenbenadering” en “kwaliteitsverbetering van het landschap” gaan de inwoners van Brabant niet meteen juichen. Kan de gedeputeerde eens in normaal Nederlands uitleggen wat dit bijvoorbeeld betekent voor iemand die in het buitengebied van Brabant, bijvoorbeeld aan een doorgaand lint, woningsplitsing wil doen, of voor iemand die een nieuwe activiteit in bestaande bedrijfsgebouwen wil gaan uitvoeren? En dat laatste kan zowel een ander bedrijf zijn, als bijvoorbeeld ook het omvormen naar wooneenheden. Kortom: krijgen goede ideeën hiermee meer ruimte in Brabant?

Voorzitter,

Veel regels in de verordening zijn dezelfde als in de oude, losse verordeningen. Maar wat zeker veranderd is, is de datum waarop verschillende veehouders een (ontvankelijke en vergunbare) aanvraag om omgevingsvergunning (milieu) moeten hebben ingediend.

De laatste weken hebben wij gemerkt dat t voor veel mensen onduidelijk is wat nou de geldende datum is waarop ze een aanvraag om vergunning ingediend moeten hebben. Bijna iedereen die we spraken gaat er van uit dat 1 april 2020 al een vastgestelde datum is. Maar voorzitter, niets is minder waar. Die aangepaste datums zijn wel opgenomen in een brief van de coalitiepartijen bij het bestuursakkoord en door de gedeputeerden genoemd, maar juridisch liggen die nergens vast. Dat betekent dus dat als we vandaag de omgevingsverordening niet vaststellen, zoals sommige partijen (waaronder de CU/SGP) tijdens de themabijeenkomst twee weken geleden opperden, de datum vast blijft staan die in 2017 is afgesproken. En dat is 1 januari 2020.

Voorzitter, de VVD houdt van duidelijkheid en van realisme. En vandaag de omgevingsverordening niet vaststellen is voor ons niet reëel, want dan stel je de agrarische ondernemers over wie het gaat voor de onmogelijke taak om binnen acht weken na vandaag met een ontvankelijke aanvraag te komen, terwijl ze sinds eerder dit jaar allemaal al van een andere datum uitgaan.

De VVD sluit haar ogen niet voor het feit dat er sinds de besluiten in 2017 het nodige is veranderd in Brabant en Nederland. Wij zijn daar realistisch in. Maar wat gelijk is gebleven, is het feit dat we tegen de grenzen van de ontwikkelingsmogelijkheden in Brabant aanlopen als we niets doen. En dat zijn ontwikkelingsmogelijkheden voor iedereen: voor niet-agrarische bedrijven, voor agrarische bedrijven en voor burgers. Daarom zijn we in 2017 uiteindelijk akkoord gegaan met de “versnelling transitie veehouderij”. Maar wel onder een aantal voorwaarden. Vat ze maar samen onder de term “haalbaar”.

Voor de VVD heeft altijd voorop gestaan dat Brabant dé provincie is voor iedereen die er iets van wil maken. Of dat nu in de techniek, het zakenleven of de agrarische sector is: elke sector is ons even lief. Maar tegelijk hebben wij in 2017 de realiteit al onder ogen gezien: Brabant heeft zoveel te bieden, heeft zoveel dynamiek en zoveel diversiteit, dat niet langer alles zou kunnen als we daar niet goed met elkaar mee om zouden gaan. En dus hebben wij, ruim voordat de Raad van State dat concludeerde, onze verantwoordelijkheid genomen en gekeken hoe we Brabant voor iedereen, ook de agrarische ondernemers, een fijne provincie zouden kunnen houden, met mogelijkheden voor iedereen, in elke sector. Wij beseffen heel goed dat we daarbij een offer hebben gevraagd van de ondernemers die de stalsystemen met de oudste levensduur in gebruik hebben. Juist daarom hebben we het college destijds opdracht gegeven om met aanvullende maatregelen te zorgen dat iedereen die de bocht wil maken, die ook kàn maken.

En nu zijn we twee jaar verder. Ingehaald door de realiteit van de Raad van State, die het Brabantse uitgangspunt van twee jaar geleden keihard bevestigde: niet alles kan.

Als VVD vinden we dat er ontwikkelingsmogelijkheden moeten blijven in Brabant. Daarom moeten we met elkaar goed nadenken over wat er wél kan, en vooral hoe dat kan. En hoe

vervelend we dat ook vinden: welke maatregelen we daarbij moeten vragen. Niet alleen aan agrarische ondernemers, maar aan iedereen in Brabant.

Bij de voorliggende omgevingsverordening gaat het niet om de maatregelen voor iedereen, maar specifiek om de maatregelen waarover we in 2017 afspraken hebben gemaakt. Over die andere maatregelen zullen we het ongetwijfeld de komende maanden in deze statenzaal nog gaan hebben.

Met de kennis van vandaag blijven we als VVD achter het besluit uit 2017 staan: er is emissiereductie nodig. En de boeren die onze fractie de afgelopen weken heeft gesproken, of waar we de vele mails van hebben gekregen, zijn daar ook helemaal niet tegen. Integendeel. Veel ondernemers in de sector hebben juist goede innovatieve ideeën over hoe die reductie bereikt kan worden. De sleutelwoorden bij die innovatie blijken wel steeds dezelfde te zijn: tijd en ruimte.

En dus zijn wij als fractie reëel: dan moeten we ook kijken of we binnen de randvoorwaarden mogelijkheden kunnen creëren voor de goede ondernemers, die willen investeren in innovatieve systemen.

In de voorliggende verordening is al opgenomen dat voor melkrundveehouderijen met strooiselstallen, vlees- en fokstieren en geiten een latere aanvraagdatum dan 1 april 2020 geldt.

Via een amendement willen wij als VVD mogelijk maken dat voor alle innovatieve ondernemers de aanvraagdatum vervalft. Ondernemers kunnen dan meer in hun eigen tempo bepalen welk innovatief systeem ze willen toepassen. Meer concreet: ze hoeven niet over een paar weken met een adviesbureau aan de slag om een aanvraag in te dienen vóór april, voor een systeem dat ze eigenlijk niet willen.

Als VVD vertrouwen we erop dat deze groep ondernemers zelf goed in de gaten zal houden wanneer ze het vergunningentraject moeten starten, om op 1 januari 2022 klaar te zijn.

En ja, wij zijn realistisch genoeg om te beseffen dat niet elk systeem al ver genoeg is om in 2022 in de stal te liggen. Daarom bieden we via een tweede artikel in het amendement het college de mogelijkheid om via maatwerk een andere realisatiedatum toe te staan, als dat nodig is omdat het gewenste systeem niet op tijd over de definitieve RAV-code beschikt.

Want de ondernemers die mee vooruit willen mogen wat de VVD betreft niet de dupe worden van het feit dat de procedure rondom de RAV-coderingen veel tijd kost. Dat hebben we in 2017 als voorwaarde gesteld, en die geldt nog steeds.

En om meer vaart in deze procedure te krijgen dienen we een motie in ten aanzien van de RAV-codes. Versnelling in deze procedures is immers zo'n beetje randvoorwaardelijk om tot snelle innovaties in de praktijk te kunnen komen.

Voorzitter, we leven in Brabant in een tijd waarin we veel keuzes moeten maken. Want zoals Remkes zegt: niet alles kan. Maar gelukkig hebben we een omgevingsverordening voor ons liggen waarin er veel kan. Wij dagen het college uit om alle kansen te laten benutten die de verordening biedt, en wensen hen veel succes bij het opstellen van de definitieve omgevingsverordening.